

Kiusaamiseen vastaisen toiminnan suunnitelma Äänekosken kouluissa

PUUTUMME KAIKKEEN KUSAAMISEEN

Kaikki koulun aikuiset puuttuvat kiusaamiseen. häirintään, syrjintään ja väkivaltaan ja oppilaita rohkaistaan kertomaan näkemistään tilanteista.

HYVINVOINTI-OPETUSSUUNNITELMA

Äänekoskella on käytössä Hyvää kasvua -ops, jonka tavoitteena on auttaa ja ohjata oppilaita kehittämään taitoja, joita he tarvitsevat elämässä.

POSITIIVINEN PEDAGOGIIKKA

Kouluissa toteutetaan positiivista pedagogiikkaa, joka edesauttaa oppilaiden hyvinvointia. Tuemme oppilaiden ryhmäytymistä säännöllisesti.

YHTEISET SÄÄNNÖT

Kaikkia kohdellaan tasa-arvoisesti, yhdenvertaisesti ja oikeudenmukaisesti. Laadimme yhdessä säännöt jokaisessa koulussa.

KUSAAMISEN VASTAINEN TOIMINTA ÄÄNEKOSKEN KOULUISSA

PUUTTUMISEN MALLI

Koulun ohjaussuunnitelmasta löytyy koulun oma kiusaamiseen puuttumisen malli. Kiusaamistilanteet ja niiden selvittely kirjataan Wilman tuntimerkintöihin tai lomakkeelle.

SOMETURVA

Äänekoskella on käytössä Someturva-verkkopalvelu, joka auttaa ja ohjeistaa koululaisia sosiaalisen median ongelmatilanteissa.

YHTEISTYÖ

Opiskeluhuollon palveluiden ja huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön lisäksi otamme tarvittaessa mukaan koulun ulkopuolisia toimijoita.

TURVALLINEN AIKUIINEN

Pitkittyneissä tilanteissa oppilas voi nimetä turvallisen aikuisen, joka auttaa ja tukee eteenpäin.

Hyvä kohtelu on jokaisen oppilaan oikeus. Turvallisessa opiskeluympäristössä oppilas voi keskittyä opiskeluun ilman pelkoa kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä ja väkivallasta. Jokainen voi kokea itsensä hyväksytyksi sellaisena kuin on uskaltamalla tuoda omat näkemyksensä ja mielipiteensä esille.

Kiusaaminen, häirinta, syrjinta ja väkivalta ovat opiskeluympäristöissä yksiselitteisesti kiellettyjä. Oppilas tai koulun henkilöstö ei saa kiusata eikä syrjiä ketään eikä vaarantaa muiden turvallisuutta tai terveyttä. Asian varhainen käsittely yhdessä huoltajien kanssa edistää lasten ja nuorten kokeman kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän tai väkivallan päättymistä.

Äänekosken kouluilla on toimintamalli kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan tilanteiden varalle ja niiden ehkäisemiseksi.

ÄÄNEKOSKI

Kiusaamiseen, syrjintään, häirintään ja väkivaltaan puuttumisen toimintaohje Äänekosken kouluissa

*Parasta kiusaamisen vastaista työtä on kiusaamistilanteiden ennaltaehkäisy koulu yhteisöissä.
Tavoitteena Äänekoskella on myönteisen ja turvallisen toimintaympäristön kehittäminen kouluarjessa.*

TUNNISTA JA PUUTU KUSAAMISEEN

Kaikki koulun aikuiset puuttuvat kiusaamiseen heti sen havaitessaan. Tappeluihin ja väkivaltatilanteisiin ja haukkumiseen, nimittelyyn tai porukasta ulos sulkemiseen on aina reagoitava.

Tilanteen havainnut tai vastaanottanut kirjaa Wilmaan tuntimerkinnän (kiusaamis-/riitatilanne) ja tiedottaa tarvittaessa luokanohjaajalle ja huoltajalle.

1

JOS KUSAAMINEN JATKUU, PUUTTUMINEN JA SEURANTA

Selvittämiskeskustelut käydään koulun ohjaussuunnitelmassa olevan toimintaohjeen mukaisesti tiimin tai työparin kanssa. Sovitut seuraamukset ja tukitoimenpiteet kirjataan Wilman lomakkeelle.

Yhteistyö opiskeluhuollon kanssa, tarvittaessa kootaan moniammatillinen asiantuntijaryhmä (MAR).

Kiusaamistilanteen selvittelyyn osallistunut tiimi tai työpari on vastuussa tilanteen seurannasta. **Seuranta jatkuu** niin pitkään, että osapuolet katsovat kiusaamisen päättyneen ja toteavat, että tilanne on käsitelty.

Kiusaamista kokenut oppilas voi nimetä **turvallisen aikuisen**.

2

KUN KOULUN TUKITOIMET EIVÄT RIITÄ

Jos tilanne jatkuu ja koulun tukitoimet eivät riitä, niin tehdään yhteistyötä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa, kuten lastensuojelu, poliisi ja muut yhteistyötahot.

Opetuksen järjestäjä voi valmistella **määräaikaista erottamista tai tehdä opetusjärjestelyjen muutoksia**.

3

Opetussuunnitelmien perusteet ja lait:

Oikeus turvalliseen oppimisympäristöön:

Perusopetuslain, lukiolain ja lain ammatillisesta koulutuksesta mukaan opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Koulutuksen järjestäjän tulee suojata opiskelijaa kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä. Opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. (Perusopetuslaki 1267/2013, 29 §, Lukiolaki 714/2018, 40 § & Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 80 §).

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä:

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1267/2013) velvoittaa, että opetuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelmassa on suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014), lukion opetussuunnitelmien perusteilla sekä ammatillisen koulutuksen määräyksessä määritellään tarkemmin, että suunnitelmassa tulee kuvata toimenpiteet kiusaamisen ehkäisemiseksi, sen esiintyvyyden seuraamiseksi ja ongelmatilanteisiin puuttumiseksi sekä jälkiseurannan edellyttämät käytännöt.

ÄÄNEKOSKI

Kiusaamisen vastainen työ Äänekosken kouluissa

Kaikilla koulun aikuisilla on vastuu puuttua kiusaamiseen ja havaittuun kiusaamiseen pitää puuttua välittömästi. Koulun ja oppilaitoksen opiskeluympäristön turvallisuudesta vastaa koulutuksen järjestäjä, mutta kaikilla aikuisilla on vastuu toimia esimerkiksi nä puuttua kiusaamistilanteisiin.

Tehokas kiusaamisen vastainen työ edellyttää selkeitä toimintatapoja ja vastuiden jakamista koko henkilöstölle, oppilaille ja huoltajille. Oppilaiden ja huoltajien pitää tietää, kehen voi ottaa yhteyttä kiusaamistapauksissa.

Äänekoskella jokaisella koululla on oma kiusaamisen, syrjinnän, häirinnän ja väkivallan ehkäisyyn perehtynyt henkilö tai tiimi, joka on perehtynyt ilmiöihin ja vastaa teemojen esiin tuomisesta koululla.

Äänekoskella kaikilla koululaisilla on mahdollista ottaa käyttöön maksutta Someturva-verkkopalvelu, joka auttaa ja ohjeistaa koululaisia sosiaalisen median ongelmatilanteissa.

Äänekoskella on käytössä Hyvää kasvua -opetussuunnitelma ja positiivinen pedagogiikka, jotka edistävät oppilaiden hyvinvointia. Hyvinvointiopetuksen opetussuunnitelman tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kokonaisvaltaista kehitystä ja kasvua sekä taata heille mahdollisuus toteuttaa itsessään olevia vahvuuksia ja kykyjä.

Tunnista kiusaaminen ja kiusaamisen muodot

Kiusaamisen muodot vaihtelevat ja voivat olla suoria tai epäsuoria. Kiusaaminen voi olla näkyvää, kuten haukkumista, tai hienovaraista, kuten ulossulkemista. Epäsuora kiusaaminen voi ilmetä esimerkiksi sanallisena tai fyysisenä häirintänä tai nettikiusaamisena. Aina kaikki kiusaaminen ei ole muille näkyvää ja kiusattu oppija saattaa pyrkiä peittelemään tilannetta. Lapsen tai nuoren käytöksen muutos on aina syytä selvittää.

Selvittäminen ja seuranta

Henkilökunta puuttuu aina kiusaamiseen ja konflikteihin. Kaikkiin havaittuihin kiusaamistapauksiin on puututtava. Tilanteet kirjataan Wilman tuntimerkintöihin tai lomakkeelle. Huoltajia tiedotetaan tapahtuneesta.

Tiimi tai työpari johtaa seurantaprosessia ja varmistaa asianmukaisen etenemisen ja tiedottamisen. Seuranta jatkuu, kunnes kiusaaminen on päättynyt ja tilanne on käsitelty.

Turvallinen aikuinen

Joskus tarvitaan enemmän tukea. Silloin varmistetaan, ettei oppilas jää yksin ja hän on turvassa koulupäivän aikana. Oppilas voi nimetä turvallisen aikuisen, joka auttaa ja tukee eteenpäin.

Vahva monitoimijainen tuki

Tarvittaessa mahdollisuus tukeen yhteistyössä opiskeluhoitopalveluiden sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kanssa. Tarvittaessa mukaan myös muita yhteistyötahoja.

Yhteistyö

Eri osapuolille (kohteelle, tekijälle, perheille) on mahdollisuus psykososiaaliseen tukeen yhteistyössä opiskeluhoitopalveluiden sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kanssa.

Tarvittaessa mukaan kutsutaan myös muita yhteistyötahoja, kuten nuorisopalvelut, kolmannen sektorin toimijat, sosiaalitoimi tai poliisi.

Hyödynnetään Ankkuri-toimintaa sekä hyvinvointialueen Pyydä apua-palvelua, joka on matalan kynnyksen sähköinen kanava, jonka kautta saa ohjausta ja neuvontaa oikeanlaisen avun piiriin. Apua voi pyytää nimettömänä. Perheitä voidaan ohjata myös sovitteluun.

Lue lisää kiusaamisen vastaisesta toiminnasta ja hyödynnä kattavaa materiaalipankkia Äänekosken perusopetuksen Pedanet-sivuilla:

<https://peda.net/aanekoski/perusopetus/kiusaamisen-vastainen-toiminta-aanekosken-kouluissa>